Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 146. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 1, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 1-го СЕРПНЯ 1996 р. Ч. 146. РІК CIII.

В. МАРТИРОСЯН КРИТИКУЄ ВІЙСЬКОВЕ КОМАНДУВАННЯ

Київ. — Голова Комітету з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України генерал-майор Вілен Мартиросян виступив з гострою критикою Міністерства Оборони, яке, на його думку, не робить нічого для створення справді національної української армії і яке своєю некомпетентністю та корумпованістю сприяє розвалові Збройних Сил.

Лише за минулий рік, за явно применшеними даними самого Міністерства Оборони, втрачено військового майна на 581 блн. карб. (понад 3 млн. дол.). Серед тих, хто особливо відзначився в розбазарюванні майна і фондів, В Мартиросян називає заступника міністра оборони — начальника тилу Збройних Сил України генерал-полковника Г. Михайліченка та начальника Головного фінансового управління генерал-майора Г. Кухарського.

Тисячі офіцерів будують собі гаражі і котеджі руками вояків за державний кошт, по-варварськи нищаться навчально-матеріяльні бази розформованих військових вузів, безслідно зникають стратегічні запаси палива й харчів, за хабарі розподіляється квартири у "Турецькому містечку", спорудженому турецькими будівельниками за німецькі гроші для виправданих із Німеччини військовиків.

Одночасно ведеться цькування та вигнання з армії патріотичних старшин, які не згідні з такою політикою військового "будівництва". Особливе завзяття в цій справі, за словами В. Мартиросяна, виявляє начальник Головного управління виховної роботи генерал-майор В. Ситник, який замінив на цьому пості в 1993 році Володимира Муляву.

В. Мартиросян висловив сподівання, що новий міністер оборони Олександер Кузьмук зуміє зупинити розвал Збройних Сил України і зробити їх справді українськими та обороноздатними.

Л. Кучма вимагає дотримання законности

Київ (УНІАР). — Тут в суботу, 27-го липня, Президент України Леонід Кучма виступив перед учасниками наради з питань протидії злочинам в економіці.

"Гра в псевдодемократію, час суцільної безвідповідальности закінчилися: з сьогоднішнього дня повинна наступити пора суворої відповідальности", — сказав Президент Кучма.

Нараду провів віцепрем'єр-міністер України Василь Дурдинець з метою підготови додаткових заходів протидії злочинам в економіці та механізмів виконання цих заходів. У нараді взяли участь міністри економіки, фінансів, зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі, сільського господарства, керівники Служби Безпеки України, Міністерства Внутрішніх Справ, Національного Банку України, Головної державної податкової інспекції, керівники інших відомств.

Інша нарада в Кабінеті Міністрів була присвячена невідкладним заходам для забезпечення своєчасної виплати заробітньої платні, пенсій, стипендій, соціяльної допомоги. Її провів прем'єр-міністер України Павло Лазаренко.

Першим у порядку денному розглянуто питання про узгодження урядової програми з новою Конституцією України. Проєкт структури нової програми представив міністер економіки Василь Гуреєв. У проєкті передбачено відродження українського виробництва та поглиблення економічних реформ. Уряд постановив, що зведена робоча група працюватиме далі над проєктом і підготує його

(Закінчення на стор. 3)

У Парижі відбувається антитерористична конференція

Париж. — У вівторок, 30-го липня, у французькій столиці почала працю міжнародна конференція, метою якої є скласти список конкретних засобів у ділянці боротьби з тероризмом. Про це повідомив міністер закордонних справ Франції Ерве де Шаретт.

В інтерв'ю для паризької газети „Парізієн" Е. де Шаретт підкреслив, що після терористичної акції на „світовому святі миру", тобто в олімпійській Атланті, жодна держава не може вважати себе застепненою перед терористами, тому тепер важливо з'ясувати, „в якій мірі міжнародна спільнота спроможна мобілізувати свої сили і скоординувати їх у боротьбі з тероризмом у всіх його проявах".

У Парижі зібралися міністри закордонних справ і міністри державної безпеки восьми держав, які недавно брали участь у подібній зустрічі у французькому місті Ліоні, — З'єднаних Стейтів Америки, Великобританії, Франції, Німеччини, Італії, Канади, Японії та Росії. Щоправда, ЗСА на конференції представляє заступник державного секретаря Пітер Тарнофф, бо Воррен Кристофер має на цей час ще важливіші справи.

Паризька конференція відбувається за зачиненими дверима. Після пленарного засідання міністри матимуть двосторонні зустрічі, а відтак знову зберуться разом, щоб підписати спільний документ.

Чеченці не складуть зброї

Ґрозний, Чечня. — Аґмед Закаєв, дорадник чеченського президента в питаннях безпеки і член чеченської делегації на переговорах з росіянами, сказав у розмові з кореспондентом московського інформаційного агентства ІТАР—ТАСС, що „останнє засідання комітету державної оборони Чечні засвідчило єдність всіх сил чеченського збройного опору".

А. Закаєв ствердив, що від 11-го грудня 1994 року, коли російські війська увійшли в Чечню і почали кровопролиття, серед чеченських вояків не було жодного випадку розходження чи розколу. Повідомлення московської преси, нібито деякі чеченські формації не підкоряються головному штабові, є свідомою дезінформацією.

Чеченський представник водночас визнав, що крім централізованого війська Чечня має ще й „вільну армію", яка складається з груп, „здатних стати на шлях помсти і воювати не дні чи місяці, а десятки років, при цьому не вдаючись до терористичних акцій і диверсій, бо бойовиків з кожним тижнем стає все більше".

На запитання журналіста щодо чеченця, який видає себе за відомого чеченського командира Салмана Радуєва, А. Закаєв відповів, що той чеченець і є Салман Радуєв, якого врятували після тяжкого поранення і хірургічної операції за обличчі.

А. Закаєв підтвердив, що в найближчі дні відбудеться зустріч начальника штабу чеченських збройних сил Асляна Масхадова з командуючим Північно-Кавказькою військовою округою генералом Анатолієм Квашніним, але підкреслив, що чеченці не чекають від цієї зустрічі ніяких добрих вислідів, тому що А. Квашнін не має ніяких уповноважень від свого уряду.

Стало також відомо про пресову конференцію С. Радуєва, яка відбулася в одному з гірських сіл Чечні. Він знову остеріг російську сторону, що покι вона не визнає за Чечнею цілковитий суверенітет і незалежність, його бойовики вестимуть страшну за своїми наслідками „рейкову і мінну війну".

ЗСА погодились винайміти Йорданії військові літаки

Вашінгтон. — У понеділок, 29-го липня, ЗСА підписали з Йорданією договір, яким зобов'язались винайміти 16 реактивних літаків винищувачів типу Ф-16. На думку Фреда Смита, асистента заступника секретаря Департаменту оборони, цей 220 млн. договір „це підтримка добрим приятелям і країні, котра постійно підтримує заходи замі-

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА скасують заборону на торгівлю зброєю з Україною

Київ. — Державний департамент ЗСА найближчим часом має зняти заборону на торгівлю зброєю з Україною, сказав на пресконференції керівник управління інформації Міністерства Закордонних Справ України Юрій Сергєєв.

За його словами, Україна має всі підстави не бути на списку держав, з якими обмежено торгівлю озброєннями, бо, по-перше, в державі створено ефективну експортну контролю і, подруге, Україна бере активну участь в міжнародних організаціях, які займаються контролею продажу озброєнь і технологій подвійного використання.

17-го липня ЗСА вже зняли заборону на торгівлю зброєю з шести іншими країнами СНД: Грузією, Казахстаном, Киргизстаном, Молдовою, Туркменістаном і Узбекистаном. Щодо Росії цю заборону скасовано ще 3-го квітня цього року.

Згідно із заявою Державного департаменту, скасування заборони створить нові можливості для американських експортерів зброї та сприятиме процесові нормалізації міждержавних відносин після закінчення „холодної війни".

За найновішими даними, З'єднані Стейти є найбільшим експортером зброї у світі, на частку яких припадає 56 відсотків у міжнародній торгівлі озброєннями.

Російська газета „Правда" перестала існувати

Москва. — Тут у вівторок, 30-го липня, стало відомо, що після 84 років перестала виходити газета „Правда", нудний орган комуністичної думки, одна із тривалих ікон совєтської ери та мабуть єдина в історії публікація, що мала дуже невідповідну назву, припинила своє існування. „Правда" була заснована Леніном і його большевиками ще у 1912 році та мала за завдання ширити комуністичну пропаганду, не беручи під увагу будь-яких правил журналістики, включно з поміщенням правди на своїх сторінках.

„Правда" насправді стала жертвою модерних нещасть у новоствореному ринку конкуренції, але нічого не пошкодило цій газеті так, як її дальші намагання обслуговувати щезаючого комуністичного читача. Крім того, власники газети, два грецькі мільйонери, постійно мали непорозуміння з комуністичним персоналом газети, а коли минулого тижня їх поліція не хотіла впустити до будинку, то це було кінцевим ударом і вони припинили видання газети. Теодорос Гіяннікос, який разом із своїм братом втратив великі суми грошей на цьому підприємстві, ствердив, що „в газеті немає жодної дисципліни, редактори і репортери пиячать та друкують зовсім непотрібні матеріяли".

Редактор націоналістичної російської газети „Завтра" і провідний член російської опозиції Александер Проханов мабуть найкраще висловився в цій справі, зазначаючи що „це не буде трагедією коли Правда зникне з політичної культури країни, бо вона вже від часів Горбачова не була газетою опозиції. Може вона знову ожиє, але це не зробить різниці, бо вона вже давно була мертвою".

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УКРАЇНЦІ СВЯТКУЮТЬ РОСІЙСЬКЕ СВЯТО

СЕВАСТОПІЛЬ. — Командування Чорноморської фльоти провело тут параду кораблів та зорганізувало військово-спортове свято у Севастопільській бухті з нагоди Дня військово-морських сил Росії. Жодних протестів з цього приводу українська сторона не висловила, навпаки — кілька українських кораблів теж узяли участь у святі. Тим часом активісти кримського руху виборців "За Республіку Крим" провели під антиукраїнськими гаслами віче, на яке зібралося близько 30 осіб.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИВІТАВ ОЛІМПІЙЦІВ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма привітав телеграмою українських олімпійців В'ячеслава Олійника та Лілію Подкопаєву з золотими медалями і побажав успіху всім українським спортовцям. Національний банк України тим часом випустив з нагоди Олімпіяди чотири пам'ятні монети, дві з них — вартістю 200,000 карб., і дві — за 2 млн., накладом відповідно 100,000 і 10,000 штук.

ФІЛЬМ ПРО С. БАНДЕРУ ОЦІНЮЮТЬ З РІЗНИХ ПОГЛЯДІВ

КИЇВ. — Газета "Культура і Життя" опублікувала поруч дві великі рецензії на художній фільм Олеся Янчука "Атентат. Осіннє вбивство у Мюнхені" — про одного з провідників ОУН Степана Бандеру. Обидва рецензенти визнають, що фільм справді потрібний для очищення образу С. Бандери від наклепів совєтської пропаганди та для повернення мільйонам українців невідомої їм історичної правди. Водночас кінокритик Володимир Кузьмук досить нищівно оцінює працю акторів, режисера і сценариста як малопрофесійну. Фільм, на його думку, слабує штучністю, схематичністю і, попри інші ідеологічні акценти, художньо нічим не відрізняється від творів сумнозвісного "соцреалізму". Другий рецензент, відомий театральний діяч і політик Лесь Танюк, оцінює фільм прихильніше, проте зазначає, що попередня праця О. Янчука — "Голод-1933" за мотивами "Жовтого князя" Василя Барки — була сильнішою і що весь фільм "Атентат" — це "немов ескіз до майбутньої роботи режисера про національно-визвольний рух та його людей".

УРЯД ЗАСУДЖУЄ ДІЇ ДЕСТРУКТИВНИХ СИЛ

КИЇВ. — Пресова служба Кабінету Міністрів України оприлюднила заяву з реакцією на виступ одного із співголів Донецького міського робітничого страйкового комітету Михайла Кириллована, який виступив з критикою на прем'єр-міністра Петра Лазаренка. За словами Кириллована, Донецький робітничий комітет має намір оскаржити через суд П. Лазаренка, оскільки він запевнив, що всі борги уже виплачено й залишилося розрахуватися лише за один місяць. Насправді ж робітники працюють без оплати вже півроку. У заяві пресової служби Кабінету Міністрів сказано, що "провокатори з донецького страйкового комітету, видаючи свої розкольницькі дії за позицію шахтарських мас, роздмухують конфронтацію з Урядом, відкидають будь-які позитивні пропозиції та заходи щодо стабілізації в галузі".

ПІДПРИЄМЦІ ПРОПОНУЮТЬ ДВОПАЛАТНУ СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ

ОДЕСА. — Гільдія одеських підприємців звернулася до Президента України з пропозицією, яка, на їхню думку, має сприяти зниженню загальної заборгованости і соціяльного напруження в суспільстві. Зокрема пропонується запровадити у рамках місцевих бюджетів товарозалік за спрощеною схемою. Тобто, на заборговану суму місцевого бюджету бюджетним організаціям дозволити підприємствам погашати борги продукцією. Це зменшить внутрішню заборгованість і стимулюватиме підприємства до збільшення виробництва. Підприємці також пропонують утворити двопалатну систему управління в містах. У нижній палаті мають бути представлені партії та інші об'єднання і організації.

УРП стурбована

Київ. — Тут в суботу, 27-го липня, Українська Республіканська Партія (УРП) оприлюднила меморандум, у якому висловлено занепокоєння намаганням президентського оточення використати терористичний акт проти П. Лазаренка як привід для можливого припинення діяльности всіх без винятку опозиційних сил, оголосити їх антиконституційними і антидержавними.

Як сказано в меморандумі, в умовах поглиблення системної кризи, пов'язаної з відсутністю справжніх реформ, "наростання прогресивного опору офіційній згубній політиці є закономірним". Розуміння цієї неминучости штовхає правлячі кола до заходів, які унеможливили б об'єктивно необхідну цивілізовану політичну боротьбу, що загрожує пануванню нинішніх можновладців. Крім того, кризовий стан у країні дає політичну основу для успішної діяльности лівих деструктивних сил і для наростання антиукраїнських настроїв. Історичний досвід свідчить, пишуть автори меморандуму, що в таких умовах з'являється можливість для запровадження тоталітарного режиму.

Найболючіші проблеми сьогодення, вважають керівники УРП, можна вирішити сміливими політико-економічними заходами. Наприклад, змен-

(Закінчення на стор. 3)

АВІЯЛІНІЯ „УКРАЇНА" РОЗПОЧАЛА БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ЛЕТ НЮ ЙОРК—ЛЬВІВ

М. Кравець (зліва) дякує директорові „Дельти" Г. Робертсові. Праворуч консул В. Крижанівський.

Ню Йорк (О. Кузьмович). — У вівторок, 23-го липня, Авіялінія „Україна" вкінці розпочала святочно безпосередні лети до Львова, про які вже так довго подорожні запитували.

Інавгураційний лет став справжнім святом, яке зібрало представників преси, провідників подорожних бюр та представників адміністрації летовища ім. Кеннеді у гостинних приміщеннях летунської лінії „Дельта", з якої відбуваються усі лети та відлети Авіялінії „Україна". У пресовій конференції, на яку запросило керівництво Аві-

(Закінчення на стор. 3)

СПОРТОВІ ІГРИ

Нюарк, Н. Дж. — Як уже інформовано, Українські Спортові Ігрища відбудуться в суботу, 3-го серпня, на оселі СУМА в Елленвіллі, Н. Й.

В АМЕРИЦІ

НА ПОНЕДІЛОК, 29-ГО ЛИПНЯ, президент Билл Клінтон запланував у Білому Домі відбути конференцію у справі виховних телевізійних програм для дітвори. Одначе ще перед початком згаданої конференції представники радіо та телетрансляційної індустрії дійшли до компромісу і погодились на тригодинні кожнотижневі передачі виховних програм для молоді. Цей договір-компроміс буде включено до існуючих правил Федеральної комісії засобів інформації. Цю нову угоду схвалено після інтенсивних переговорів між урядовими чинниками, оборонцями телевізійних передач для дітвори та Крайовою асоціяцією дикторів, яке представляє 1,400 місцевих телевізійних станцій.

У СВІТІ

НОВООБРАНИЙ ПРЕМ'ЄР Ізраїля Беньямін Нетаняғу та його уряд вже своєю поведінкою сигналізує арабам, що не має в пляні міняти здобуту землю за мир. Першим таким сигналом є пожвавлення у плянуванні двох нових автострад через західнє побережжя ріки Йордан і двох нових мостів до Голянських пагорбів. З думкою про затіснення зв'язків з цими околицями теперішній міністер національних інфраструктур Арієль Шарон видав наказ продовжувати здійснювання цих плянів. Крім того, у зустрічі з представниками 140,000 жидівських поселенців, які живуть у згаданих околицях прем'єр Б. Нетаняғу зазначив, що він підтримує розвиток цих поселень, як і поселень в Ізраїлі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Світ мусить зупинити це зло

Тяжко, ледве чи й можливо бути щасливим у цьому світі, де стільки насильства і кривди, де по великих війнах ідуть малі, але також криваві, з людськими жертвами. А коли взяти до уваги бомби терористів, то в цілому на нашій плянеті війна не припиняється ні вдень, ні вночі. Зовсім недавно, у квітні, лондонська газета „Таймс" видрукувала мапу „географії терору" — виявляється, мало яку країну обминуло це лихо. Як будете йти за абеткою, то вичислите майже всі літери, від „а" до „я" — від Аргентини до Японії. Згідно з тією ж газетою, тепер у різних державах активно діє щонайменше 500 організацій і центрів, що застосовують терористичні методи боротьби.

Від оприлюднення згаданої мапи не минуло й трьох місяців, а вже вибухали нові бомби в Ізраїлі, на американській базі в Савдійській Арабії, в Північній Ірляндії, в Москві, до двох тижнів тому — над летовищем ім. Кеннеді, а буквально у ці дні — в олімпійській Атланті. Можна було б додати й атентат на українського прем'єр-міністра Павла Лазаренка, та, на нашу думку, цей випадок на тероризм „не тягне" — йдеться, швидше за все, про розпаношення в Україні кримінальних елементів, яким. новий керівник Уряду свідомо чи й мимовільно наступив на хвіст.

Наприкінці червня проблему тероризму обговорювали у Ліоні, Франція, лідери „великої сімки". Видно, що питання таки невідкладне. У розмові з журналістами президент Билл Клінтон, визнавши, що „ми не можемо позбутися всіх проблем, котрі стоять перед світом", запевнив: „Однак ми віддамо усі сили боротьбі з тероризмом". На жаль, держави для чогось доброго об'єднують сили не так скоро, як міжнародні злочинці для зла. Після трагедії над Лонг Айлендом ліонське запевнення американського Президента повисло, як то кажуть, у повітрі. Знову правоохоронні органи не встигли, не передбачили, не запобігли...

На кожну нову бомбову акцію люди на Заході реагують вже цілком рефлексійно: мовляв, знову ті фанатичні ісламісти! На другий день після загибелі літака компанії TWA нюйоркська мусулманська громада висловила побоювання, що американці наперед, не чекаючи висновків експертів, у злочині звинуватять арабів і відповідно оточать усіх американських мусулман атмосферою недовір'я. Та чи ж не має це недовір'я підстав? Чи хтось з нас, може, забув вибух під Світовим торговельним центром у Мангеттені, здійснений ісламськими фундаменталістами? Цей рух взяв на озброєння ксенофобію, антизахідні та антиамериканські гасла і жорстокі, криваві практичні методи.

За яких умов це сталося? Яка природа фундаменталізму? Чому став уже звичним цей вислів — „войовничий іслям"? Як панівна релігія він не зміг забезпечити близькосхідним країнам матеріяльного добробуту. Якщо і є там багаті держави, то тільки тому, що вони мають нафту. В цілому ісламський світ — бідний. Саме в бідності й коріниться „синдром меншвартости" щодо технічно розвинутого Заходу. Фундаменталісти своїми діями немов кажуть: ні, ми не бідні, ми — інші. Вони хочуть знайти противагу західним вартостям і певні, що нею буде беззастережне повернення до джерел релігії.

Можна ствердити, що занепалу совєтську „імперію зла" в усе більшій мірі заступає ісламський фундаменталізм, адже до 1991 року ці дві сили тісно співпрацювали. Москва, а за нею Прага і комуністичний Берлін щедро фінансували та вишколювали терористів — з огляду на їхню лівацьку орієнтацію. З другого ж боку — екстремісти не плакали, позбувшись лівої ідеології, мусулманський радикалізм ще й посилився, став однорíднішим, переставивши акценти на власні, ісламські моральні цінності. Своєї мети вони вже не обмежують знищенням жидівської держави, а виповідають „джігад" всьому Заходові.

На наше щастя, зелений прапор ісляму ще не скоро затріпоче над світом, бо мусулманські держави не тільки не спромагаються на жодну консолідацію, але й нерідко затято ворогують між собою, до того ж вони відсталі економічно і технологічно.

Все ж ісламський тероризм, для якого нема кордонів, може заподіяти багато лиха. Прикро за Америку, яка традиційно надає притулок усім людям, незалежно від їхньої релігії чи раси, в тому числі й мусулманам. Тут вони знаходять щось більше, ніж сите життя — людську гідність. Тому важливо, щоб вони зрозуміли, що ісламський тероризм є також і їхнім ворогом.

Микола Рябчук

ЩО ПОКАЗАЛИ ШАХТАРСЬКІ СТРАЙКИ?

Цьогорічні шахтарські страйки в Україні, здається, виявились найбільшими за останні три роки. Їхній вплив на українську політику й економіку виглядає, проте, значно меншим чи, принаймні, цілком інакшим, ніж три роки тому. Тоді, як ми пам'ятаємо, страйки були використані, а може, й спеціяльно зорганізовані донецькою номенклятурою для утвердження власної "суверенности" (формально — від Києва, реально — від кримінального кодексу) та для зміцнення своїх позицій у державному апараті. Назначення донецького мера Юхима Звягільського першим віцепрем'єром, а невдовзі й діючим прем'єр-міністром України ознаменувало перемогу донецьких кланів на всеукраїнській арені.

Цьогорічні страйки, мабуть, матимуть протилежні наслідки й ознаменують якщо не кінець, то, в кожнім разі, помітне ослаблення донецьких впливів на українську політику. На це є багато причин, одна з яких лежить на поверхні: домінування у Києві значно могутнішого й розгалуженішого клану — дніпропетровського. Не применшуючи ваги цього чинника, варто глянути, однак, і на інші причини деякої — не остаточної і, зрозуміло, не цілковитої — марґіналізації Донбасу.

Нова ситуація

Поперше, Донбас 1996 року вже не має тієї економічної ваги, яка давала змогу місцевій номенклятурі диктувати свої умови Києву три роки тому. Почасти це зв'язано з загальним економічним занепадом, за якого дедалі більше заводів стоїть без праці незалежно від того, чи шахтарі видобувають вугілля, чи ні. Але ще більше це зв'язано з остаточним переходом до світових цін в Україні, завдяки чому збитковість і неефективність донецького вугільного басейну зробилася цілком очевидною. Багато споживачів воліють купувати вугілля з Польщі та Казахстану, тому що воно дешевше, а це своєю чергою означає, що донецькі страйки не мають на таких споживачів великого впливу. Як з'ясувалося, самих страйків сьогодні вже не досить, щоб привернути увагу Уряду і суспільства, отож шахтарі змушені вдаватися до інших акцій протесту, передусім — до бльокування залізниць та автомобільних шляхів.

Подруге, донецька номенклятура, здається, втратила могутній засіб політичної мобілізації місцевого населення під антиукраїнськими, анти-"галицькими" та антидемократичними гаслами. Перемога "дніпропетровців" у Києві не лише потіснила донбаські клани від влади, а й позбавила їх важливого пропаґандистського засобу — змалювання київської влади як про-"галицької", про-"західньої" і глибоко ворожої східній Україні. Протистояння реґіонів і центру великою мірою втратило свій "ідеологічний", "етно-культурний" характер і стало тим, чим воно, власне, є насправді — конфронтацією різних номенклятур, у даному випадку досить подібних між собою, щоб не сказати кровно споріднених. (Інша річ, що ця спорідненість теж має свої межі: дніпропетровський клан репрезентує динамічніший і перспективніший сектор економіки, тим часом як донецький клан більше призвичаєний до дотацій і державного патерналізму).

Потретє, донецька номенклятура великою мірою втратила внутрішню єдність у своїй конфронтації з Києвом. Це, властиво, стосується всієї післякомуністичної номенклятури, в середовищі якої відбувається дедалі глибше розшарування мірою розвитку приватизаційних процесів. А проте саме на Донбасі це розшарування постає у, сказати б, хемічно чистому вигляді. З одного боку, бачимо там досить впливову "голодну" номенклятуру, яка з різних причин не дістала своєї частки приватизаційного пирога і під прапорами компартії веде тепер непримиренну боротьбу проти "капіталістичного" Києва та "націоналістичної" Галичини. А з іншого боку, бачимо ще впливовішу "ситу" номенклятуру, котра взяла своє і від перестройки, і від приватизації, і від "роздубови держави", і котра, ставши під прапори "центризму", "лібералізму" і "соціяльно-ринкового вибору", зовсім не зацікавлена в прямій конфронтації з Києвом. (Те саме, і навіть ще наочніше, можна спостерігати на прикладі Криму).

В наслідок усіх цих обставин, економічні виступи шахтарів з цілком справедливими вимогами виплати заборгованих зарплат не були трансформовані цього разу у виступи політичні з антикиївськими і, ширше, антиукраїнськими гаслами. З певних причин "голодна" номенклятура не змогла цього зробити, а "сита" не захотіла. Властиво (великою мірою), перша саме тому й не змогла, що друга не захотіла. Але так само й столична номенклятура не зуміла покищо каналізувати невдоволення шахтарів у бік місцевих еліт. Хоч спроби такі робилися — досить згадати постійні нагадування про те, що Уряд свої дотаційні зобов'язання перед шахтарями виконав і що гроші тепер треба шукати на реґіональному рівні — по комерційних банках, де вони незаконно затримуються-обертаються, або й по кишенях місцевих номенклятурних князьків.

Шахрайство й корупція

У київських газетах не бракувало розповідей про різноманітні афери і зловживання шахтарських босів, найпоширеніша з яких — продаж вугілля посередникам за багатократно заниженими цінами і, навпаки, закупівля товарів через тих таки посередників за цінами, багатократно завищеними. Очевидно, що прибуток від цього "бизнесу" осідає в кишенях не самих лише посередників, а й тих, хто ті ціни так великодушно занижує-завищує. Посередники — люди розумні і знають десятки способів віддячитися своїм благодійникам.

Розповідалось і про інші аспекти підприємницької активности червоних директорів — від так званих закордонних відряджень і закупівлі імпорту далеко не першої необхідности до щедрих дарунків собі і своїм друзям (один такий червоний барон подарував авто не кому іншому, як податковій інспекції!..) Ну, і звичайно, що в зарплатах ці добродії себе не обмежують, і ніяких затримок із виплатами грошей самим собі не допускають.

Урядова комісія на чолі з першим віцепрем'єром Василем Дурдинцем, провівши два тижні у реґіоні, відкрила чимало цікавих фактів, які, властиво, не були жодним відкриттям ані для комісії, ані, тим більше, для публіки. Ще в минулому столітті російський клясик описав такий стан суспільства й економічних взаємин у ньому одним-єдиним словом: "Воруют-с!" Себто, по-нашому, "крадуть". Але чи зарадить справі звільнення 79 директорів шахт і 9 генеральних директорів об'єднань? Чи поможуть десятки кримінальних справ, заведених місцевою прокуратурою проти посадових осіб, і чи не спіткає всі ці "вугільні" справи та сама доля, що й справи "нафтові", "міндобривні", "аґротехсервісні", "медичні", "військово-транспортні" — і нема їм числа у нашій багатостраждальній Україні?

Нелегка відповідь

Скоріш за все, багатоголова номенклятурна гідра залишиться неушкодженою, а ефектна діяльність київської комісії прислужиться лише двом цілям: випустити з казана пару, себто заспокоїти шахтарів, і трошки прістрашити надто вже розперезану місцеву олігархію, нагадавши їй, хто є справжнім господарем у цій країні. Місцева олігархія, схоже, це зрозуміла і сидить тихо, а шахтарі без "керівної і спрямовуючої сили" теж не виявляють надмірної активности, задовольняючись терміново привезеними з Києва грошовими подачками.

Щоб дати справжній бій корупції на провінції, київська влада мусіла б дати такий самий бій у столиці, — а цього вона ніколи не зробить хоча б тому, що сама є плоттю від плоті системи, заснованої на корупції, правному хаосі та господарчій безвідповідальності. Під цим оглядом усяка післякомуністична номенклятура, з усіма її "реформістськими" та "антикорупційними" деклараціями, заслуговує на довіру не більше, ніж барон Мюнхгавзен, котрий витягував сам себе за чуприну з болота. Справа не зміниться доти, доки її не змінять самі громадяни України, включно з тими ж таки шахтарями, — і то не конче за допомогою страйків, котрі є крайнім засобом, а — спершу й передусім — розумним і справді відповідальним (а не таким, як досі) голосуванням на виборах. Тільки ж до виборів іще далеко, а до розумного й відповідального голосування у них, мабуть, іще далі.

ВІСТІ З ОТТАВИ

Юлія Войчишин

Українська церква з канадських прерій в Музеї цивілізації

В середу, 26-го червня, в день св. Онуфрія за Юліянським календарем, о 10:30 годині ранку, в Канадському музеї цивілізації відбулося офіційне відкриття та благословення української католицької церкви св. Онуфрія, перевезеної до музею з Смокі Лейк, Алта. Ця церква буде частиною канадської виставки під назвою „Подорож через віки", яка представлятиме суспільну історію Канади. "Designed to promote understanding of and pride in our heritage ... provide a series of windows on the lives of the many peoples who have built this country".

Церква св. Онуфрія.

(Фото: С. Приступа)

Церкву св. Онуфрія, а властиво каплицю, побудовано в 1907 році, хоч на тому місці існувало офіційно зареєстроване кладовище вже в 1905 році. Чому названо церкву іменем якраз цього святого, пояснюють так. Недалеко церкви жив один з її основоположників, Онуфрій Кульчицький, і люди називали її „церква коло Онуфрія". Щойно в 1915 році під керівництвом о. Пили-па Ру була побудована но-ва церква, розміром 12 х 7 метрів і тільки 9 метрів висока. Єпископ Никита Будка, відвідуючи парафію, посвятив церкву іменем монаха, який в IV столітті прожив 60 років самітником в пустині Єгипту. В 1928 році було куплено дзвін і побудовано дзвінницю окремо від церкви. В 1934 році придбано іконостас, а 1952 року над розмальованням цієї церкви працював відомий церковний маляр з України Іван Кейван. Остання Служба Божа відправлялася в церкві св. Онуфрія 22-го грудня 1963 року.

Парафіяни приєдналися до нової церкви святих Володимира і Ольги в Смокі Лейк і церква св. Онуфрія стояла пусткою до 1993 року, коли Канадський музей цивілізації звернувся до колишніх парафіян з пропозицією придбання цієї церкви для Канадської залі в Музеї цивілізації. Розібрання, перевезення та складення церкви знов забрало три роки і нарешті 26-го червня 1996 року, в день св. Онуфрія, її поблагословили і офіційно відкрили для відвідувачів музею.

Церемонії відбувалися у великій залі музею, де представлена дуже кольоритна культура канад-

(Закінчення на стор. 3)

Бронислава Скорупська

УКРАЇНА ВИЖИВЕ!

III

Сміливіші діти приносили мені півонії та різні польові квіти. Завітала і до батьківської хати. Жінка, що тепер там живе, дуже непривітна, але в хату впустила. Все там перемінилося, за вийнятком однієї кімнати. Де колись був садок, росте у траві кілька фруктових дерев, а з наших залишилася лише одна яблуня та й та майже всохла.

Тут я почула леґанду про походження назви нашого села. Колись, як на наших предків нападали татари, їхав цими місцями шах. Було велике болото, грузли коні і він наказав стелити перед ним хворост. Від того і пішло: Шахворостівка. Кілька днів пізніше, коли я переїхала багато сіл від Шахворостівки аж до Львова, то подумала: добре було б, щоб хоч дітей із мого села повезли на екскурсію далі на захід, щоб вони побачили, як деінде господарюють селяни.

Мій „почот" до села складався із чотирьох авт і одне з них було типу американського джіпа. Коли ми від'їхали, то селом рознеслася чутка, що „Броню охороняла міліція", на що моя товаришка їм відповіла, що „Броня не президент, то чого б це її мали охороняти"? Моя візита до села вилікувала мене від півстолітньої туги — тепер там інший світ, інші люди.

Наступним місцем мого зацікавлення було село Антонівці на Крем'янеччині, де народився, ріс і пізніше воював у рядах нашої славної УПА мій покійний чоловік Максим Скорупський — Макс. Івась та Оля сприяли мені, щоб я якнайбільше побачила Україну, тож із Житомира до Антоновець наш шлях стелеться через історичне місто Остріг. Розшатований він на березі річки Вілії, притоки Горині. Тепер належить до Рівненської області. На високому березі річки видніє башта зруйнованого замку. Перша згадка про Остріг датується 1100 роком в Іпатському Літописі. У XV ст. воно стало осідком князів Острозьких. Тут високо на горі побудовано чудову п'ятибанну церкву Богоявлення. Вона була знищена за Хмельницького, в XIX ст. відреставрована. 1528 році Остріг дістав Магдебурзьке право і став самоуправним, почав швидше розвиватися.

Острозька друкарня 1580 року надрукувала першу Біблію, яку ми мали змогу оглянути в музеї. Тоді Остріг став центром православ'я, а 1630 році князі Острозькі перейшли до Польщі і наступив занепад. Кн. Острозький на той час був дуже багатою людиною, багатшим, ніж польський король, але був жадібний. Він зважився загарбати частину майна Луцької Катедри, а пізніше, коли Остріг було приєднано до Росії, та слав листи до батюшки-царя та просив грошей. Рід князів Острозьких зпольщився і для України вони нічого доброго не залишили після себе.

Їдемо до Крем'янця, де маємо зустріти Василя О., який допровадить нас до Антоновець. З трудом знайшли його адресу. Та й дороги ж там! Боялася, що поламається авто, але якось доїхали. Познайомилися. Це молодий українець, що знає нашу історію, добре розуміє, що робиться в Україні сьогодні і працює, щоб стало краще. Він добре знає околиці Крем'янця — з ним легко.

В Антонівцях нас уже чекали і тепло вітають. Приїхала і рідня Максима із Челябінську та з Запоріжжя. Колишні сусіди Максима просять до столу, але ми спішимо, щоб за дня щось побачити. Нашвидку перекусивши, вирушаємо оглядати історичні місця.

Колись тут було гарне велике село. Жили у ньому свідомі українці, під час Другої світової війни та і після її закінчення ці селяни дуже допомагали загонам УПА і за те заплатили високу ціну: в 1952 році село спалили і на його місці посадили дерева, а людей вивезли кого в Сибір, а кого у Запоріжжя та інші місця. Тепер дехто повертається на батьківщину: досі побудувалося 18 колишніх господарів.

Знову починаємо із цвинтаря: він дуже занедбаний, бо могил багато, а людей тут живе мало, то ж нікому впорядкувати. Помолилися за померлих родичів, за похованих там воїнів УПА, що ними так густо заселений цей цвинтар. Багато березових хрестів без імен. Через дорогу побудовано капличку — навколо трава і море чудових польових квітів.

Далі, поблизу села Стіжок, „Штаб УПА". У лісі хатка і, увійшовши до середини, вас огортає почуття, що ви увійшли до святині. На стінах портрети командира УПА Крука та курінного Кропиви. На стіні з одного боку великими літерами надрукований декалог, а з другого — уривок з пісні про УПА. Посередині стоїть великий стіл, а на ньому дві книги для вписувань гостей.

Про враження із наших відвідин написали й ми. Туди приходять шанувальники УПА (м) і (б). Шкода і сором, що після стількох десятиліть вони й сьогодні не можуть знайти спільної мови, хоч боролися за ту саму Україну і вмирали за неї.

За селом, на високій горі, стоїть церква св. Трійці. Побудували її за часів Б. Хмельницького. Вона була свідком багатьох подій і змін у цьому районі і хоч село спалили, церкву Бог зберіг і сьогодні вона є чинна.

А тепер їдемо на місце, де колись стояла хата Скорупських, де народився Максим. Тепер там росте трава і багато чудових польових квітів, а навколо ліс. На місці хати насипана земля, а на ній великий камінь, на якому прикріплено бронзову таблицю з написом: „Перехожий, зупинись. Тут до 1952 р. було село".

Кілька метрів ближче до дороги ще стоїть криниця. Оце і все, що залишилося.

Уявляю, як колись тут по такій же шовковій траві бігало босоніж хлоп'я, тут він зростав, тут усвідомив собі, хто він є, і тут девізом його життя стала боротьба за волю України. Взяла жменю землі з його обійстя, щоб завезти на його могилу в Америку.

Увечері і вранці перед нашим від'їздом приходили селяни, товариші Максима. Оповідали про трагічну долю їхнього села, про Максима.

Поспішаємо до села Вишнівець, щоб зустріти леґендарну Олю Горошко. В УПА вона була розвідницею і одного разу не повернулася до табору, виконуючи завдання, що його їй доручив курінний Макс.

(Продовження буде)

Інавґурація літнього семестру УВУ

В Мюнхені, Німеччина, 15-го липня відбулася інавґурація літнього семестру 1996 року двох факультетів — філософічного та права і суспільно-економічних наук, а також Педагогічного інституту, який розпочав виклади на тиждень раніше. Вона включала цілоденну програму. О 10-ій год. ранку в катедральному храмі Покрови Пресвятої Богородиці та Апостола св. Андрія Первозванного розпочалася соборна Служба Божа в намірені професорів та студентів УВУ, яку відправив парох о. Мирон Мольчко при співучасті трьох священиків, диякона, хору під дириґуванням Станислава Чуєнка. Одним із співслужителів був о. Іван Луцький з Івано-Франківського, докторант УВУ. Відчутної урочистості надала проповідь о. М. Мольчка про вільну науку й освіту в діяспорі.

Пополудні в головній викладовій залі УВУ розпочалася урочиста інавґурація, в якій крім слухачів та членів Професорської Колеґії, викладачів брали участь численні представники української мюнхенської громади.

Звертаючись до присутніх, ректор УВУ проф. д-р Мирослав Лабунька привітав слухачів, переважна більшість яких з України, з прийняттям Конституції. Він також коротко окреслив перебіг праці УВУ в ювілейному році, коли широко відзначалося 50-річчя перебування університету в Баварії та 75-річчя з часу заснування у Відні. Незважаючи на значні фінансові обмеження з боку федерального уряду Німеччини, ректор наголосив, що УВУ працюватиме і далі, бо на це є добра воля української діяспори в світі, яка підтримує Фундації УВУ в ЗСА і в Канаді, а також уряд Баварії, особливо Міністерство освіти, науки, культури і віровизнань, яке очолює великий прихильник і приятель УВУ, його почесний доктор Ганс Цеґетмаєр. Він висловив упевненість, що згодом і українські урядові чинники, коли стабілізується економіка, фінансово допомагатимуть УВУ. Проф. М. Лабунька у цьому зв'язку пригадав тепер вже відомий історичний факт про те, що УВУ на зорі його діяльности підтримував Уряд ЗУНР на чолі з Президентом Євгеном Петрушевичем. Це є дуже промовистим і в наші дні. Ректор говорив також про свою поїздку в Україну та розмови з високими урядовцями в Києві, в тому числі і з головою Верховної Ради України Олександром Морозом, у справі УВУ.

Декан філософічного факультету проф. д-р Ярослав Розумний повідомив, що цього року в погодженні з управою Фундації УВУ в ЗСА, на факультеті навчається сім молодих україністів з Італії (Римський та Венеціянський університети), деякі з них мають намір докторизуватися в УВУ. Декан звернув увагу на навчальну дисципліну, що є обов'язковою для всіх докторантів і маґістрантів. Він окремо підкреслив, що кандидатський ступінь в Україні в галузі гуманістичних наук не є рівнозначним зі ступенем доктора філософії в Німеччині чи в Америці, тому слухачі — кандидати наук в Україні повинні пройти повну маґістерську чи докторську програму в УВУ для здобуття цих наукових ступенів. До цьогорічних нововведень належить також обов'язкове відвідування занять німецької мови з наступним здаванням іспиту.

Декан факультету права і суспільно-економічних наук проф. д-р П. Потічний звернув особливу увагу на обов'язки слухачів, які повинні максимально використовувати лекційний і позалекційний час для засвоєння потрібних знань в ділянках своїх спеціяльностей. Директор Педагогічного Інституту проф. д-р Леся Кисілевська-Ткач підкреслила склад цьогорічних слухачів. Їх 19, але представляють 11 областей України і шість країн поселення українців. Тому закономірно з уст директора прозвучало щире привітання української громади Мюнхену від імени слухачів.

Головний секретар УВУ доц. Михайло Присяжний зачитав привіт голови Фундації УВУ в ЗСА проф. д-ра Петра Ґоя для керівництва, професорів, слухачів літнього семестру 1996 року УВУ. В ньому, між іншим, підкреслювалося: „З постанням вільної України УВУ широко відкрив двері для наших братів і сестер. А допомагає цьому Фундація УВУ, заснована в 1975 році".

Слухач УВУ заслужений юрист України Олег Вівчаренко підкреслив у своєму слові подяки, що найбільшою приємністю для нього і його колеґ було ствердження того факту, що УВУ і надалі буде існувати й успішно працювати. Він, разом з двома іншими слухачами-доцентами Прикарпатського університету (Івано-Франківське) Миколою Кравчуком та Степаном Хоробом передав для УВУ велику пам'ятну вазу.

До слухачів зі словами привітання звернулися також голова Центрального Представництва українців у Німеччині Ірина Спєх та один з найстарших професорів УВУ, відомий письменник, публіцист і літературний критик Іван Кошелівець.

На закінчення спільно відспівано академічний гимн „Gaudeamus igitur".

У надвечірній час для слухачів, професорів та гостей в городі УВУ відбулося прийняття, підготовлене персоналом українського інтернату Товариства „Рідної Школи". До речі, в приміщенні інтернату проживають і харчуються всі цьогорічні слухачі і частина професорів.

М. П.

УРП...

(Закінчення зі стор. 1)

шенням сукупних розмірів податків, ліквідацією кризи неплатежів, застосуванням механізму банкрутства, впорядкуванням приватизаційного процесу та політичною волею до інших радикальних змін ґльобального значення. Такі заходи ліквідують об'єктивні умови для поширення злочинности і стануть запорукою успішного розвитку держави.

УРП запропонувала власну програму виходу України з кризи та закликала Президента і Уряд відмовитися від неефективних, безсистемних заходів. У меморандумі зазначено, що коли владні структури і далі уникатимуть глибоких і комплексних перетворень, то УРП розцінюватиме таке самоусунення певних українських керівників як сприяння неґативним процесам і посилить опозиційну боротьбу.

Голова УРП Богдан Ярошинський прокоментував інтерв'ю заступника голови Державної думи Росії Сергія Бабуріна, де російський парляментарист обурюється, що представники української СБУ та прокуратури попередили його при в'їзді вУкраїну про необхідність дотримуватися українських законів.

За словами Б. Ярошинського, ухвалення Конституції України зобов'язує органи влади діяти згідно з цією Конституцією й вимагати від осіб, які відвідують Україну, дотримуватися статусу чужоземних громадян і поводитися відповідним чином.

С. Бабурін часто відвідує Крим і продовжує настирливо пропаґувати російський статус міста Севастополя. На думку Ярошинського, українські урядові кола добре зрозуміли, що продовження такої ситуації дуже узалежнює їхнє місце в суспільстві від різних російських служб та російських урядовців. Оскільки Державна дума Росії вже неодноразово ухвалювала, що Крим і Севастопіль є російською територією, Організація Об'єднаних Націй (ООН) в свою чергу ухвалила, що зазначені рішення російської Державної думи є незаконними. Та представники російських спеціяльних розвідувальних служб і далі часто відвідують Крим і викликають там неспокій. Отож дії представників української прокуратури та СБУ в даному випадку були виправдані, вони є "першим проявом дійсно незалежної політики на своїй суверенній території", вважає Б. Ярошинський.

Л. Кучма вимагає...

(Закінчення зі стор. 1)

до розгляду на засіданні Уряду 20-го серпня.

З питання затримки виплати заробітків доповів міністер фінансів Валентин Короневський. Він сказав, що затримка з виплатами зумовлена не лише спадом виробництва, але й недостатньою контролею з боку низки міністерств за своєчасним надходженням до бюджету від доходів підприємств. Гострій критиці піддано міністра освіти Михайла Згуровського, міністра промисловости Валерія Мазура, керівників деяких обласних державних адміністрацій і кримських урядовців.

За словами П. Лазаренка, критерієм діяльности Уряду має стати підвищення життєвого рівня населення на основі піднесення виробництва.

Кабінет Міністрів ухвалив пакет документів, серед яких постанова про підвищення плати за житло з 10,000 крб. за один квадратний метр до 19,000 крб. за метр. Водночас від 1-го серпня збільшується на 10.8 відс. зарплатня працівникам державних установ, на 1.1 раза збільшуються пенсії та державна допомога окремим категоріям громадян. Наприклад, одноразова допомога при народженні дитини становитиме 3 мільйони 380,000 крб., що за сьогоднішнім курсом валют дорівнює приблизно 20 дол. Збільшено допомогу особам, які постраждали від катастрофи в Чорнобилі.

МОСКОВСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство Ітар-Тасс у понеділок, 29-го липня, повідомило, що на півдні Росії горять нафтові рафінерії, а щоб їх привести під контролю потриває найменше ще два або три дні. Вогонь почався тому п'ять днів і його причиною згідно з повідомленням було переступлення правил безпеки. Вогонь покищо обмежено до одного нафтового складу Волгоградської рафінерії, що є філією найбільшої російської оливної компанії LU-Oil.

Авіялінія „Україна"...

(Закінчення зі стор. 1)

ялінії „Україна", взяли також участь, як достойні гості, парохи наших церков в Ню Йорку, а це української католицької церкви св. Юра о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, і парох української православної церкви св. Володимира о. протопресвітер Володимир Базилевський, як також інші представники місцевої громади.

Конференцію відкрив директор Авіялінії „Україна" Микола Кравець, який з уваги на численних чужинецьких гостей англійською мовою поінформував про довго вже існуючу потребу прямого лету з Ню Йорку до Львова, як столиці Галичини і ключевого місця в Україні, за яким постійно допитувалися в подорожних бюрах. Він також коротко розповів про історію українського летунства, про значення Ігоря Сікорського у світовому, а зокрема американському летунстві і про політичні та економічні причини нав'язання безпосередніх летів до Львова. Він теж запевнив, що ці безпосередні лети до Львова з Ню Йорку, кожного вівтірка, будуть відбуватися впродовж цілого року, розуміється, якщо буде достатньо пасажирів.

Другим забрав голос консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський, який підкреслив історичність того безпосереднього зв'язку зі Львовом і дякував з признанням усім, що до того причинилися так із Авіялінії „Україна" як і адміністрації міжнародного летовища ім. Кеннеді. Зокрема, він висловив вдячність директорові авіялінії „Дельта" на летовищі, Ґленові Робертсові, який так щиро допомагає українській авіялінії від початку її полетів поміж ЗСА і Україною, що відбуваються саме із приміщень „Дельти". На знак особливої подяки В. Крижанівський разом із М. Кравцем вручили Ґ. Робертсові грамоту, яку він прийняв з вдячністю та радістю. Подібну грамоту вручено Ройові Ґодліові, що є зв'язковим до чужинецьких летунських ліній, літаки яких причалюють на летовище ім. Кеннеді, та постійно тісно співпрацює з Авіялінією „Україна".

Відповідаючи на запитання присутніх журналістів, М. Кравець заявив, що безпосередні лети до Львова пляняться на круглий рік, що, до східніх частин України тепер не думають впроваджувати летів, як також не буде таких прямих летів до Івано-Франківського.

Серед учасників того святочного початку зв'язку зі Львовом бачили ми багато представників чужих подорожних бюр. З українських ми могли завважити лише членів бюра Ковбаснюка із керівником Вірою Шумейко на чолі. Були також численні члени постійного представництва України при ООН і консуляту. Перебуваючого на літній відпустці амбасадора Анатолія Зленка, репрезентував його постійний заступник Юрій Богаєвський, який щойно недавно перебрав цей пост.

Приємно було зустріти голову Контрольної Комісії УНС Степана Гавриша, що мав щастя бути учасником першого лету з Ню Йорку до Львова, та був присутнім на пресовій конференції.

Цілу подію фільмували для російської телевізійної програми Ню Йорку, а її представники переводили інтерв'ю із ключевими особами. На жаль, із української сторони був тільки завжди присутній на усіх цікавих імпрезах фотограф Ярослав Кулинич.

Вибагливе прийняття для гостей та живі розмови учасників закінчили святкування першого прямого лету до княжого Львова.

Залога першого лету Ню Йорк–Львів із директором Авіялінії „Україна" М. Кравцем.
(Світлив Я. Кулинич).

Українська...

(Закінчення зі стор. 2)

ських індіянів — тотемполи, каноїки, тіпі-хатки, одяг, стріли і луки, все розмальоване чорним, окра, зеленим та білим кольорами.

Від Канадського музею цивілізації присутніх вітала хлібом і сіллю Ширлі Климаш. На величезній сцені перед індіянським тотемполом розмістився хор української католицької церкви св. Івана Хресителя в Оттаві і на його тлі відбувалася вся офіційна частина, яка зачалася Молебнем, відправленим Митрополитом Михаїлом Бзделем в асисті о. Василя Гупала з Едмонтону, о. Ігнатія Головайчука з Оттави, о. Сергія Рагудза, недавно прибулого з України, а тепер з церкви свв. Володимира і Ольги зі Смокі Лейк. Від Української Православної Церкви були протоієрей катедрального собору св. Софії о. Ігор Куташ та о. Юрій Бриґідер з церкви св. Покрови в Монтреалі.

З промовами виступало багато цікавих людей: куратор музею та історик канадських прерій Степан Приступа, який докладно розповів про подорож церкви зі Смокі Лейк аж до Голл, Кве., де знаходиться музей, та згадав людей, що причинилися до успіху цього діла; Радомир Білаш, історик іміґрації та поселення, який працює в Українському Селі біля Едмонтону та який співпрацював з Музеєм цивілізації в цьому проєкті, наголосив велику посвяту піонерів; екзекутивний директор музею д-р Джордж Ф. МекДоналд привітав присутніх від музею та пояснив, що ця церква представляє 200,000 українців, що поселилися на заході Канади, і півтора мільйона канадців, які своє походження виводять з українського коріння.

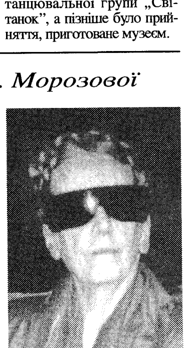
Цікаво, що зі Смокі Лейк і околиць приїхали на відкриття і благословення їхньої церкви до 30 людей, а між ними дві пари — Никола і Анна Ропчан та Майк і Нелі Зарускі, які 50 і 60 років тому вінчалися в церкві св. Онуфрія і тепер приїхали, щоб відновити свій шлюб, що й було зроблено під час благословення церкви на новому місці. Після офіційної програми були музичні виступи і виступ танцювальної групи „Світанок", а пізніше було прийняття, приготоване музеєм.

Відзначили день народин Л. Морозової

Гантерська громада, серед якої вже від довгих років проживає постійно українська художниця Людмила Морозова, святочно відзначила день її народження 18-го липня зібравшись численно в Ґражді, щоб привітати нашу мисткиню з її 89-річчям та побажати дальших сил до праці та здоров'я.

Ініціятором того щирого і гарного святкування був знаний в українській громаді фотограф Володимир Грицин, а йому до помочі стануло ряд відомих добре членок гантерської родини: Софія Вовк, Марія Вижницька, Оля Кобзяр, Люся Поритко, Христина Ринасевич, Дарія Костів, Іванна Гарасовська та Іванна Коць, які кожна на свій спосіб допомогла до успіху привітання достойного віку Л. Морозової. Шампанське, перекуска та численні співи „Многая літа" були показом особливої шани для Л. Морозової, яка бу-ла видимо зворушена прийняттям, несподіванкою та теплими словами присутніх.

Першим вітав соленізантку В. Грицин, а відтак І. Коць перечитала листи, що наспіли з України для Л. Морозової. Це були від Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей за підписом Олександра Федорука, від керівника національного заповідника „Софія Київська" Ірми Коцької і від перебуваючого саме в Україні мешканця Гантеру Маріяна Коця. Усі ці побажання висловлювали пошану і конечність дальшого творчого надхнення для нашої

Л. Морозова в часі уродинового прийняття.

художниці.

Споминами довгих років знайомства та впливу мисткині на молоді покоління поділилася М. Вижницька, а Л. Морозова дякувала усім, що влаштували їй таку гарну несподіванку.

Як відомо, тепер вона передає усі гроші із продажу своїх картин на відбудову собору св. Михаїла в Києві, а останньо передала також одну картину на льотерію в Гантері, дохід з якої призначений на місцеву церкву св. Івана Хрестителя.

О. К.

КИТАЙ ПРОВІВ ЩЕ ОДИН підземельний атомний вибух у понеділок, 29-го липня, та приобіцяв, що це вже останній. Цією обіцянкою Китай став останньою з ядерних країн, що проголосилу мораторій на ядерні випробування. Західні дипломати радісно зустріли це повідомлення, що співпало якраз на початок відновлення дуже важливих переговорів у Женеві для узгіднення кінцевих точок пропонованого договору про всесвітню заборону ядерних випробувань. Одначе головний представник Китаю 61-річний Ша Зуканґ також заявив, що Китай настоюватиме на деяких змінах в договорі, але не сказав конкретно про які зміни мова.

Загальні збори Т-ва приятелів генерального консульства України в Чикаго

Сміливий задум проф. Дарії Маркусь, обгрунтований візією майбутнього, був здійснений офіційним відкриттям генерального консульства України в Чикаго, що його довершив 2-го жовтня 1992 року тодішній міністер закордонних справ України Анатолій Зленко в присутності амбасадора Олега Вілоруса, новопризначеного генерального консула Анатолія Олійника та консульського корпусу міста Чикаго. Це було визначною історичною подією, бо Чикаго стало першим містом у ЗСА, де почало працювати представництво незалежної української держави.

Тоді громадськість цього „міста вітрів" зорганізувалася (знову ж з ініціятиви проф. Дарії Маркусь) у т. зв. „Клюбі 500", члени якого зобов'язалися вплачувати протягом двох років по 20 дол. місячно на початкове утримання консульства.

Основуючі збори „Клюбу 500" відбулися 12-го грудня 1992 р. Тоді обрано управу, яку очолила д-р Дарія Маркусь. Фінансовою базою, крім пожертв членів, були прибутки з принагідних імпрез та добродійних бенкетів, а все це разом уможливило Клюбові повністю вив'язатися з узятих на себе зобов'язань.

Спершу бюрові приміщення були в Українському Культурному Осередку (до 31-го березня 1994 р.), а тоді генеральне консульство перенеслося до більшого будинку, і фінансові зобов'язання за винайм перебрав Уряд України.

Як було згадано, Клюб працював під головуванням проф. Д. Маркусь, а після її виїзду на працю до Києва (30-го липня 1993 р.) обов'язки діючої голови виконувала інж. Дарія Ярошевич. За час її каденції відбулися два рази Загальні збори — 9-го квітня 1995 року й останні, про які звітуємо, 2-го липня 1996 року. Їх відкрила голова Дарія Ярошевич, яка привітала генерального консула Віктора Кирика й усіх присутніх та зі зворушенням підкреслила радісну подію — прийняття Конституції України. Поданий нею порядок нарад прийнято, обрано президію зборів, головою яких став інж. Олексій Коновал, а секретарем — мґр Оксана Роздольська-Маслянко. Присутні вислухали дуже докладний і вичерпний звіт з попередніх Загальних зборів, який прочитала секретар зборів Нюта Кузик.

Першою звітувала голова Т-ва Дарія Ярошевич. Вона проаналізувала працю „Клюбу 500" згадала важливіші події та деякі зміни в діяльності. Справа в тому, що коли товариство виконало свої зобов'язання і генеральне консульство вже повністю утримував Уряд України, виникло питання, чи треба далі продовжувати його діяльність. Отож на зборах у квітні 1995 р. всі дискутанти, а під час голосування й усі присутні, висловилися за продовження праці Т-ва і так дійшло до Загальних зборів 2 липня 1996 р.

Протягом звітного періоду відбулася зміна в генеральному консульстві України в Чикаго. Попрощали ми першого генерального консула Анатолія Олійника, який отримав інше дипломатичне призначення, а згодом ми привітали його наступника Віктора Кирика. Новий консул у жовтні 1995 року зустрівся з представниками Т-ва Професіоналістів і Бизнесменів у нашому місті. Цю зустріч зорганізувала управа „Клюбу 500". Члени управи були в постійному зв'язку з генеральним консульством, а генеральний консул чи його відпоручники брали участь в підготові та проведенні громадських імпрез у Чикаго (Свято Державности 24 серпня 1995 р., День Пам'яті Великого голоду 1932-33, концерт „Колядуємо Україні" тощо). Дуже точний фінансовий звіт зі списком усіх пожертв та докладним переліком прибутків і витрат виготовив скарбник Роман Заяць. За час існування Клюбу зібрано 367,838.15 дол., витрати становили 313, 246.71 дол., на конті Клюбу залишилося 54.591.44 дол.

Після звітувань голова зборів попросив до слова генерального консула Віктора Кирика. Зі зворушенням і духовним піднесенням він привітав учасників зборів, наголошуючи історичну подію прийняття Конституції України 28 червня 1996 року, що є милевим кроком державобудівництва незалежної України. У своєму слові генеральний консул подякував усім за участь у зборах, яка є доказом зацікавлення діяльністю Клюбу і працею генерального консульства на терені Чикаго. Віктор Кирик поінформував, що працю консульства покривається повністю з власного бюджету, який забезпечує Уряд України. Він вияснив присутнім правну сторінку придбання на власність будинку при 10 Іст Гюрон вулиці, де розміщується консульство, і висловив надію, що до кінця року справа буде позитивно розв'язана. Він також підкреслив, що „Клюб 500" постійно співпрацював з генеральним консульством і бачить перспективи його дальшого існування. Треба ще посилити старання, щоб були кращі зв'язки з засобами масової інформації. Підготовляється відповідна інформативна брошурка з нагоди п'ятої річниці незалежности України. Він повідомив, що найближчими днями відбудеться зустріч з амбасадором України в ЗСА д-ром Юрієм Щербаком і мерією Києва (відбулася 13 липня 1996 року), а 23 серпня — відзначення п'ятої річниці проголошення незалежности України, на яке буде запрошений весь дипломатичний корпус у Чикаго, а також члени „Клюбу 500".

Виступ В. Кирика присутні прийняли дуже тепло, а голова зборів О. Коновал щиро подякував йому.

Окремою точкою Загальних зборів було затвердження змін правильника. Правильник, точка за точкою, читала голова Дарія Ярошевич і після короткого обговорення точки та незначних змін правильник прийнято.

Від імени контрольної комісії звітував д-р Петро Вигінний. Він поінформував, що була проведена докладна перевірка книг, все знайдено у зразковому порядку й тому він, від імени контрольної комісії, запропонував уділити абсолюторію уступаючій управі. Присутні пропозицію схвалили.

Голова зборів О. Коновал попросив до слова речника номінаційної комісії мґр Орисю Кардосо. Вона подала звіт з їхньої праці й запропонувала такий склад нової управи: голова — Ліда Шандор, заступниця голови — Дарія Ярошевич, кореспонденційний секретар — Галя Заяць, протокольний секретар — управа призначить когось зі своїх членів, скарбник — Емілія Вишницька, вільні члени — Марта Ожга, Ніла Павлюк, Ірина Гаджера, Орися Кардосо, контрольна комісія — Богдан Ткачук, Святослав Личик і Борис Павлюк.

Після вибору, що пройшов одноголосно, новообрана голова подякувала за довір'я, поінформувала про Пропам'ятну таблицю з іменами добродіїв і меценатів генерального консульства, яка незабаром має бути виготовлена, висловила запевнення дальшої співпраці з генеральним консульством України в Чикаго для обопільного добра, подякувала всім за участь і закрила збори.

Іванна Т. Ґорчинська

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 11-го СЕРПНЯ 1996 р.

Рочестер, Н. Й. Піврічні збори Братства св. Йосафата 217-го Відділу відбудуться о год. 1-ій по пол. в школі св. Йосафата. Проситься членів прибути на збори та вирівняти залеглі вкладки. Фінансовий секретар — Оксана Маркус.

Матура'96 у Ст. Катарінс

Завершенням матуральних іспитів курсів українознавства ім. Івана Котляревського у Сейнт Катарінс, Онтаріо, був величавий матуральний баль, що відбувся у суботу, 1-го червня.

При вході в авдиторію Українського Чорноморського Дому, під мелодійні звуки оркестри „Буря", щедрими оплесками привітала численна публіка 22-ох матурантів наших курсів та 22-ох ескортів, які парадно провели абітурієнток до почесних столів.

У мікрофоні залунали слова колишньої матурантки, ведучої програмою Жені Лапко, яка попросила до проведення молитви пароха католицької церкви о. д-ра Миколу Комара. Зі вступним словом виступив голова батьківського комітету Роман Придаткевич, який висловив привітання, а рівно ж належні подяки усім причетним до успіху сьогоднішнього свята.

Після вечері Женя попросила до головної доповіді гостю з Вінніпеґу д-р Наталію Апонюк, представивши її й прочитавши її біографію. Не лише студійні знання, але й примірні патріотичні слова внесли приклад життєвого дороговказу молодому поколінню. Відтак до мікрофону підходили окремі матуранти і дякували своїм вчителям, батькам та всій українській громаді.

Абітурієнтка Зірка Якібчук навела свої знання української граматики, яку викладав учитель Степан Корнецький. Матурант Михась Сьолковський незвичайно підкреслив дотепні виклади історії та географії директора Ореста Гараса. Григорій Ткачук, який завжди був допитливим під час лекцій, дослівно вимінив виклади літератури та культури вчителем Степаном Корнецьким та навчання української мови вчителькою Ангеліною Семенюк. Кожний граматично правильний вислів абітурієнтів тепло винагороджували оплесками численні присутні.

Директор курсів мґр Орест Гарас у зрівноваженій і дотепній доповіді відзначив присутність на залі колишніх директорів курсів Федора Ткаченка та Добромира Казанівського. Відзначивши важливість доповіді д-р Наталії Апонюк, директор Гарас побажав успіхів у дальшому навчанні та попощав усіх матурантів на довгий життєвий шлях.

До головної атракції матурального свята належало вручення дипломів. До мікрофону попрошено вчителя С. Корнецького, щоб систематично відчитати прізвища всіх абітурієнтів та парадно вручити грамоти, що виконали директор Орест Гарас, учителька Ангелина Семенюк та голова відділу КУК Микола Коцібовський.

Офіційну частину вечора закінчив настоятель православної церкви св. Юрія о. Юрій Галиця.

У розваговій частині пролунали ритмічні акорди оркестри „Буря", а 44 молодих ентузіястів-ґрадуантів і їхніх ескортів вщерть заповнили залю в першому матуральному танку.

Коли приглянутись зблизька і почути не лише влучні літературні вислови наших абітурієнтів, але, взявши до уваги наявну гордість і відданість українській культурі, то треба призадуматись, що все те загніздилось у душах нашої молоді, включно з енергійними національними танками, які так прецизно виконувала наша молодь.

Степан Корнецький,
вчитель курсів

Матуранти (перший ряд, зліва): Катя Дяків, Наталя Сенюк, Леся Хитра, Єва Сташко, Богданка Дідух, Меланія Придаткевич, Аня Сташко, Зірка Якібчук; другий ряд: Адріян Якібчук, Олександер Небесний, Юрій Семенюк, Андрій Федь, Марко Лисий, Стефан Струк, Михайло Сьолковський, Тарас Сьолковський, Стефан Гумінілович, Адріян Снігур, Антін Галькевич, Маркіян Валер і Григорій Ткачук. Відсутня на світлині Лариса Бабляк.

Берестейські конференції

В біжучому році українські церкви та українці в цілому світі відзначають два важливі ювілеї: 400-ліття Берестейської унії та 400-ліття з дня народження митрополита Петра Могили. Програма дослідження українських церков при Канадському Інституті Українських Студій (Албертський університет) бере активну участь у відзначенні цих ювілеїв. В травні-червні цього року директор програми д-р Сергій Плохій та директор Центру ім. Петра Яцика д-р Франк Сисин взяли участь у зорганізованих Інститутом історії церкви (Львівська Богословська Академія) 5-их Берестейських читаннях та симпозіюмі про Берестейську унію, зорганізованому Українським Православним Братством св. Володимира та Східньою епархією Української Православної Церкви в Канаді.

П'яті Берестейські читання були присвячені питанням національної ідентичности та богословія і відбулися в травні цього року в Перемишлі, Львові та Києві. На читаннях виступили з доповідями директор Інституту історії церкви д-р Борис Гудзяк (Україна, ЗСА), д-р Генадзь Саганович (Білорусь) та д-ри Сергій Плохій і Франк Сисин.

Д-р Плохій виголосив доповідь на тему „Берестейська унія та нові концепції Руси", де він зобразив кризу, що виникла в релігійній та національній свідомості українців в часах підписання Берестейської унії. Він докладно зупинився на спробах тогочасних церковних діячів подолати цю кризу та сформувати нові концепції етнічної та релігійної свідомости. Д-р Франк Сисин зупинився на тих поглядах, які існували на унію в українському середовищі першої половини XVII століття, та дослідив вплив, який мало Берестя на творення сучасної української свідомости.

Д-р Плохій та д-р Сисин виступили також дискутантами на 6-их Берестейських читаннях, які пройшли в травні у Львові, Києві та Ужгороді і були присвячені питанням еклезіології. Їхні доповіді та виступи в дискусії будуть опубліковані до кінця цього року. У Львові вже вийшли з друку матеріяли Перших Берестейських читань, з публікацією виступу в дискусії д-ра Сисина, та 2-их читань з текстом доповіді д-ра Плохія про Берестейську унію та Хмельниччину.

У симпозіюмі про Берестейську унію, що відбувся в червні цього року в Торонто, з доповідями виступили д-р Василь Марочкін, о. мґр Ярослав Буцьора, д-ри Сергій Плохій та Франк Сисин. Д-р Плохій говорив про політику Ватикану в Україні напередодні та в часах укладення Берестейської унії. Він докладно висвітлив ставлення римської курії до „пунктів унії", привезених до Риму українськими єпископами та дійшов висновку, що єпископи добилися від Риму значних поступок в ділянці обряду, але змушені були прийняти умови Риму в галузі догматики та еклезіології. Д-р Франк Сисин зробив узагальнюючий огляд впливу Берестейської унії на національну свідомість українців. Виголошені на конференції доповіді також будуть видруковані.

Співробітники Програми дослідження церков при КІУС восени цього року збираються виступити з доповідями на конференції, присвяченій 400-літтю з дня народження митрополита Петра Могили, що має відбутися в Торонто, Вінніпеґу, Саскатуні та Едмонтоні.

КІУС

ДО ЧЛЕНІВ і ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ 496-го ВІДДІЛУ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

10-го серпня 1996 року о год. 12-ій пол.
в Ukrainian Pentacostal Church, 10056 Renton Ave. S. Renton,

— відбудуться —

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

Буде: барбікю, торт та кава.
Концерт бандуристів. Несподіванки.

Запрошуємо всіх членів Відділу, а також всіх зацікавлених.

З питаннями звертатися до:

Михайла Кігічака (206) 463-3877 **Володимира Божка** (206) 735-5751 або **Мирона Пилип'яка** (206) 255-9082

ЗСА погодились...

(Закінчення зі стор. 1)

рення на Близькому Сході". І так у загальному інтерпретують цей договір інші військові та державні урядники ЗСА.

Генерал-майор Мохаммед Хаір Абабнег, шеф штабу йорданської повітряної фльоти, зазначив, що літаки потрібні для модернізації їхнього військового летунства та будуть вживатися виключно для оборонних цілей Йорданії.

Згідно з договором, Йорданія отримає 12 реактивних винищувачів типу Ф-16 А і чотири типу Ф-16 Б, які вже виконали 75 відсотків зі своїх 4,000 летунських годин, іншим словом ці реактивні винищувачі — це вже уживані літаки, які потребують майже тотального оновлення. Тому більшість фондів із суми зазначеної у договорі буде зужито на структурне відновлення, поліпшення моторів та обладнання, а також і вишкіл летунів, які будуть ними користуватися.